

't KONTAKT

Mei 2020, 34^e jaargang nr. 9

Redactieadres:

De Tuinen 20, 8471 XP Wolvega, telefoon 688380 >> E-mail: kontakt@ter-idzard.nl

Inleverdatum volgend nummer 14 juni 2020

Verschijningsdatum 7 juli 2020

Deze maand

Colofon

Voorzitter:
Sjoukje Kuipers
Tel.: 0561-612326

Advertenties:
Bennie Mulder
Henk Rankenberg

Penningmeester:
Tineke Spin
Rek.nr.:
NL64RABO0371935121
Tel.: 611187

Coördinatie Gastschrijvers:
Sjoukje Kuipers
Tel.: 688380

Coördinatie Puzzel:
Sientje Hogeling
Tel.: 476780

Coördinatie Typewerk:
Vronie de Groot
Tel.:688380

Typewerk:
Marijke de Kan
Ilja de Kan

Redigeerwerk:
Janneke Florijn

Prepress:
Sjoukje Kuipers
Marijke de Kan

Printwerk:
Drukkerij van Dijk

Een uitgave van de
vereniging voor
't Plaatselijk Belang
"Eensgezindheid"
voor de dorpen Ter Idzard,
Olde- en Nijeholtwolde.
Verschijnt 10 keer per jaar

Abonnementsgeld:
€ 5,50 per jaar

Onderstaand gedicht en tekst stonden vermeld in de Nieuwsbrief op mijn werk. 'Hoop' is dat ding dat veren heeft, en neerstrijkt op de ziel en zijn liedjes zonder woorden zingt en nooit stopt, helemaal nooit!

Iemand zei eens: "Zolang de vogels blijven zingen, is er hoop."

Daarom is de afbeelding en het gedicht bij het winterkoninkje zo mooi: dat kleine vogeltje, met z'n staartje parmantig omhoog en met zijn luide zang. Je ziet hem zingen. Hij zingt zijn liedjes zonder woorden en stopt nooit, helemaal nooit! Dat is hoopgevend. Weet u: de vogels blijven zingen! Ook als je binnen zit, kun je ze horen.

En al kan niet iedereen op dit moment de lente, waar we allemaal zo naar verlangen, voelen, ruiken en ervaren, de lente blijft komen. Gelukkig komt er meer ruimte in de coronamaatregelen en mogen de bewoners in het zorgcentrum, waar ik werk, weer naar buiten en op aangepaste wijze bezoek ontvangen. Wij hopen dat we na een aantal maanden onze dorpsactiviteiten weer kunnen oppakken, elkaar weer kunnen treffen. Hier zal de komende maand misschien meer duidelijkheid over komen. Het leek ons als redactie goed om de inleverdata voor de kopij en verschijningsdatum wat op te schuiven zodat we, als er weer activiteiten opgestart kunnen worden, dit mee kunnen nemen en kunnen informeren op welke wijze dit georganiseerd wordt.

Daniël Lohues, een Drentse zanger, zegt het in een liedje zo:
zolang de lente maar blef kommen en dan de zomer en dan de herfst;
en as de winter maar blef dromen van neije blaadern aan de bomen;
zolang de maon gewoon blef zörge veur zilv'ren licht en eb en vloed
en as de liefde mar blef winnen, komp 't allemaol wel goed!
Graag ontvangen wij de volgende maand ook weer spontane inzendingen van jullie.

Sjoukje Kuipers

Agenda De Drie Dorpen

01.09.2020	Start Koersbalseizoen	13.30 uur
	Biljartmiddag	13.30 uur
15.09.2020	Koersbalmiddag	13.30 uur
	Biljartmiddag	13.30 uur
25.09.2020	Advendokaarten/tachtigen	20.00 uur
29.09.2020	Koersbalmiddag	13.30 uur
	Biljartmiddag	13.30 uur
	Schut- en klaverjassen	20.00 uur

Inlever- en verschijningsdata 't Kontakt

Seizoen 2019/2020:

Inleverdata kopij

14 juni

Verschijningsdata

7 juli

Plaatselijk Belang Oud Papier

In verband met de nog steeds geldende Coronamaatregelen kunnen we het oud papier nog niet ophalen. We hebben twee containers geregeld. Eén container staat bij Henk Koopstra aan de Heerenveenseweg. De tweede staat op het parkeerterrein van dorps huis De Bult aan de Idzardaweg. U kunt uw oud papier hier zelf naar toebrengen vanaf 25 mei t/m 2 juni.

Alvast bedankt voor uw medewerking,
Bestuur Plaatselijk Belang

Oproep Dorpsarchief

Het Dorpsarchief Idzawolde bestaat al sinds 1999. Dit Dorpsarchief wil de historie van onze 3 dorpen conserveren. Wij zijn op zoek naar foto's, documenten, brieven, aktes, geboorte-/trouw-/rouwkaarten, ledenlijsten, enz. Denk hierbij ook aan verenigings-administraties.

Deze documenten zijn van harte welkom en wij zullen ze bewaren, bestuderen en toegankelijk maken voor geïnteresseerden.

Koosje Hornstra 0561 – 769003   Henk de Vries 0561 - 688393

Jan Punter   0561 – 688533   Joop Sanders   0561 – 688401

Of digitaal te sturen per e-mail naar archieff@ter-idzard.nl

Gooi niets weg, denk eerst aan het Dorpsarchief Idzawolde

Reanimatieteam

Ter Idzard, Olde- en Nijeholtwolde

Voor een ieder geldt:

Bel bij een hartprobleem

altijd eerst 112!

Onze mensen, die aangesloten zijn bij “Hartslag nu”, zullen dan een berichtje krijgen op hun mobiele telefoon om te komen reanimeren, c.q. de AED op te halen.

Mocht u bij het reanimatieteam horen, of wilt u erbij gaan horen, kom op de herhalingsdagen die 2x per jaar worden gehouden in het voor- en najaar en meldt u dan aan bij “Hartslag Nu”.

De opleiding wordt gefinancierd door het “Plaatselijk Belang”.

In onze dorpen hangt een AED bij:

Dorpshuis “De Bult”   buiten

Tandarts ‘t Oolde Wold   binnen

Fam. Beets Kooiweg 26   buiten

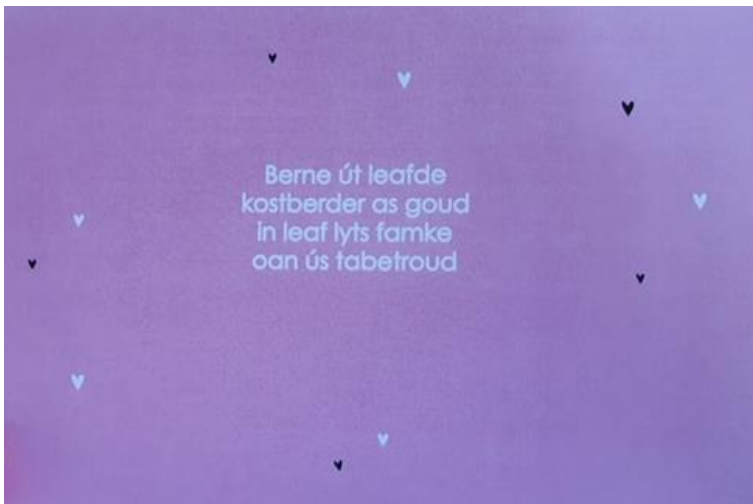
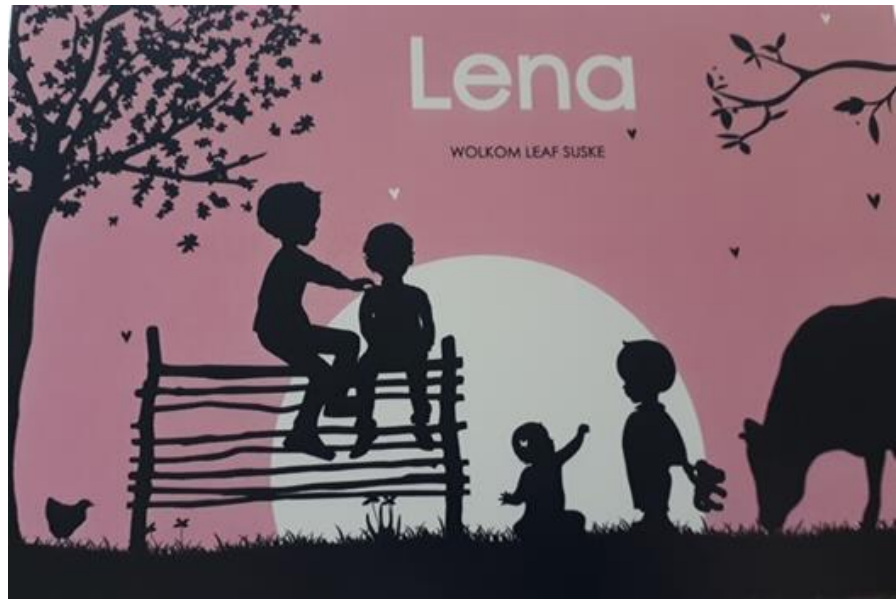
Dorpshuis Nijelamer   buiten

Ambulancedienst Zeeweegbree 3 Wolvega   buiten

**We doen het met elkaar
voor elkaar!**

*Meer inlichtingen over of aanmelden voor het reanimatieteam belt u dan:
Suze Sanders tel: 0561-688401 of 06-13359562*

Geboortenieuws

Tige tankber en bliid binne wy mei de berte fan us famke en suske

Magdalena Rinske

28 april 2020
17:48 oere en 3220 gram

Ludze en Antje Holtrop - Benedictus
Lieuwe
Feike
Geert Rienk

Ruskemadenweg 10, 8476 AC Ter Idzard | 0617742357 | 0617108395

Workshop Eendekorf vlechten najaar 2020

Bij voldoende belangstelling willen wij samen met de vereniging van Friese eendekorfvluchtters De Strampel een workshop Eendekorf vlechten organiseren in Nijeholtpade. Omdat hiervoor bladriet nodig is, zullen we dit ergens in juni/juli gaan snijden.

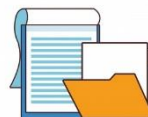
De bedoeling is, om op een zaterdag in september/oktober te gaan vlechten. Het vlechten van een korf vergt handigheid maar ook zeker kracht. Jeugd(leden) is/zijn uiteraard ook van harte uitgenodigd maar moeten wel ondersteund worden door een volwassene.

Omdat we moeten weten hoeveel riet we moeten snijden en hoeveel begeleiding er nodig is, roepen wij jullie op om je alvast op te geven vóór 1 juni a.s. uitsluitend via de vogelwachmail: vogelwachtoldeholtpade@outlook.com. Bij opgave ook het 06-nummer vermelden zodat we een app aan kunnen maken en iedereen makkelijk kunnen bereiken.

Wij hopen op een grote opgave! Zowel (jeugd)leden als niet-leden zijn bij deze uitgenodigd!

Help het Dorpsarchief

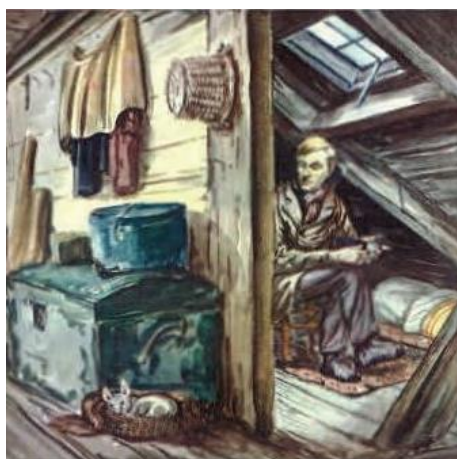
Oproep info over onderduikers

Het Dorpsarchief Idzawolde doet een oproep aan alle (oud-)inwoners, die nog iets weten van onderduikers en/of evacués in de dorpen Ter Idzard, Oldeholtwolde en Nijeholtwolde, die noodgedwongen huis en haard hebben moeten verlaten i.v.m. met het oorlogsgeweld tijdens de oorlogsperiode 1940-1945.

Als u nog iets weet over waar deze mensen in onze dorpen ondergedoken hebben gezeten, dan stellen wij het op prijs dat u dit aan ons doorgeeft. Wij zullen dit vervolgens in een overzicht in ons archief bewaren.

Alleen al een adres of verwijzing naar een adres, zou ons een heel eind verder helpen.

U kunt ons berichten via archieff@ter-idzard.nl of via een van de commissieleden (zie advertentie voorin dorpskrant)

Namens het Dorpsarchief,
Joop Sanders

Jantje Hoekstra

De lintjesregen was dit jaar wat anders dan normaal. Sommige burgemeesters belden alleen op en anderen brachten het bericht aan huis met een bos bloemen, maar wel op gepaste afstand. Het echte lintje komt later.

De leden van het archief zijn ook al weken niet bij elkaar geweest, maar thuis heb ik mijn persoonlijk archief ook wat geordend en vond ik dit krantenartikel over Jantje Hoekstra, die 70 jaar oud was en de eremedaille in zilver kreeg. Volgens Joop Sanders, die druk bezig is meer gegevens over onderduikers in deze omgeving te verzamelen, had de familie Heida ook onderduikers gehad. Dat staat niet in dit artikel uit 1972.

Ik ben hier in 1970 komen wonen en dacht dus dat zij de vrouw was van Jan Heida. Voor de mensen hier was die situatie vanzelfsprekend.

Leeuwarder Courant 24-08-1972:

Ter Idzard – Burgemeester mr. Luitzen G. Boelens van Weststellingwerf heeft woensdagmiddag de eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, aan mej. Jantje Hoekstra te Ter Idzard overhandigd. Deze koninklijke onderscheiding viel haar ten deel omdat ze meer dan vijftig jaar huishoudster bij de familie Heida is geweest. Op 13 november van vorig jaar had dit jubileum gevierd zullen worden, maar dat ging toen niet door wegens ziekte in de familie. Maar op zaterdag 20 mei van dit jaar kwamen ongeveer 170 mensen naar het Dorpshuis De Bult om haar toch nog te feliciteren. Het feest kreeg woensdag een waardige, hoewel voor mej. Hoekstra onverwachte afsluiting door de komst van de burgemeester.

Mej. Hoekstra werd ruim zeventig jaar geleden in Blesdijke geboren. Als negentienjarig meisje kwam ze in dienst van de familie Maas Heida, een oom van haar, die sinds 1888 een café dreef in Ter Idzard en bovendien

een schilderszaak had. "Ik was daar Manusje van alles," zegt ze zelf. Ze hielp zowel in de huishouding als in het café en melkte bovendien de koeien. In 1922 kwam de heer Jan Heida bij zijn vader in de zaak, hoewel hij daarvoor een betrekking als commies moest opgeven. Hij zette later – als vrijgezel – het café voort. Mej. Hoekstra bleef zijn hulp en toeverlaat.

Toen Jan Heida in 1959 zijn café en schildersbedrijf voorgoed vaarwel zei en in een nieuw huisje aan de overkant van de weg ging wonen, bleef mej. Hoekstra bij hem. Beiden kijken nu dagelijks uit op de plek waar eens de zaak stond. Daar is nu het Dorpshuis De Bult. De heer Heida is zelf ook al 79 maar zowel hij als zijn huishoudster zien er veel jonger uit dan ze zijn.

Jantje Hoekstra (70) te Ter Idzard kreeg ^{L.C.} eremedaille in zilver _{24.8.72}

TER IDZARD — Burgemeester mr. Luitzen G. Boelens van Weststellingwerf heeft woensdagmiddag de eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, aan mej. Jantje Hoekstra te Ter Idzard overhandigd. Deze koninklijke onderscheiding viel haar ten deel omdat ze meer dan vijftig jaar huishoudster bij de familie Heida is geweest. Op 13 november van vorig jaar had dit jubileum gevierd zullen worden, maar dat ging toen niet door wegens ziekte in de familie. Maar op zaterdag 20 mei van dit jaar kwamen ongeveer 170 mensen naar het Dorpshuis „De Bult” om haar toch nog te feliciteren. Het feest kreeg woensdag een waardige, hoewel voor mej. Hoekstra onverwachte afsluiting door de komst van de burgemeester.

Mej. Hoekstra werd ruim zeventig jaar geleden in Blesdijke geboren. Als negentienjarig meisje kwam ze in dienst van de familie Maas Heida, een oom van haar, die sinds 1888 een café dreef in Ter Idzard en bovendien een schilderszaak had. „Ik was daar Manusje van alles”, zegt ze zelf. Ze hielp zowel in de huishouding als in het café en melkte bovendien de koeien. In 1922 kwam de heer Jan Heida bij zijn vader in de zaak, hoewel hij daarvoor een betrekking als commies moest opgeven. Hij zette later — als vrijgezel — het café voort. Mej. Hoekstra bleef zijn hulp en toeverlaat.

Toen Jan Heida in 1959 zijn café en schildersbedrijf voorgoed vaarwel zei en in een nieuw huisje aan de overkant van de weg ging wonen, bleef mej. Hoekstra bij hem. Beiden kijken nu dagelijks uit op de plek waar eens de zaak stond. Daar is nu het dorps huis „De Bult”. De heer Heida is zelf ook al 79, maar zowel hij als zijn huishoudster zien er veel jonger uit dan ze zijn.

„Aan het werk heeft dat niet gelegen,” zegt mej. Hoekstra, „want we hebben altijd veel gedaan. Als een ander 's avonds van zijn werk kwam, dan wachtte ons nog een dagtaak.” Ook

voor het verenigingsleven — vooral de korfbalvereniging — hebben beiden veel gedaan. „We vonden dat ook altijd heel erg gezellig. En je blijft er jong bij.”

MEJ. J. HOEKSTRA
... onderscheiden ...

“Aan het werk heeft dat niet gelegen,” zegt mej. Hoekstra, “want we hebben altijd veel gedaan. Als een ander ’s avonds van zijn werk kwam, dan wachtte ons nog een dagtaak.” Ook voor het verenigingsleven – vooral de korfbalvereniging – hebben beiden veel gedaan. “We vonden dat ook altijd heel erg gezellig. En je blijft er jong bij.”

Namens het Dorpsarchief, Koosje Hornstra

e-mail: archieff@ter-idzard.nl (denk om het liggende streepje)

Joop Sanders, Idzardaweg 96, 8476ER Ter Idzard

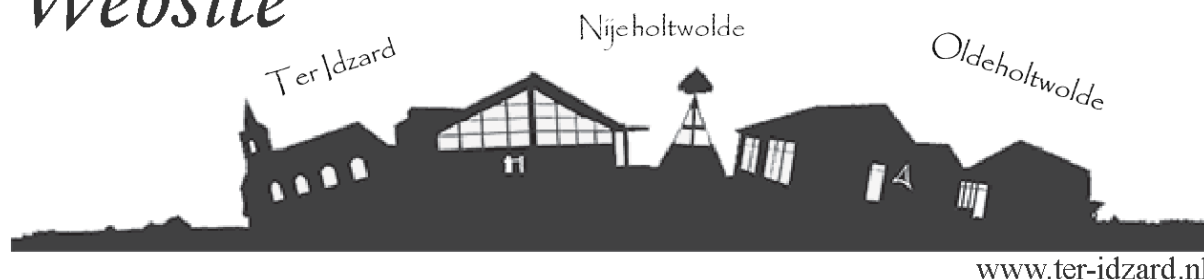
Koosje Hornstra, Idzardaweg 7A, 8476EL Ter Idzard

Jan Punter, Idzardaweg 85, 8476ER Ter Idzard

Henk de Vries, Slingerweg 9, 8477 BE Oldeholtwolde

Helaas zijn wij door het coronavirus even niet actief in het kerkje. Zodra de regels versoepeld worden, ontvangen wij u daar weer graag. U kunt de commissieleden altijd telefonisch of via het e-mailadres benaderen.

Website

Lentefoto's

Van Henk Rankenberg en René Koordes hebben we een paar leuke lentefoto's op de website gezet. Maar we zouden die van jou ook graag plaatsen. Stuur ze digitaal – als bijlage bij je berichtje – naar foto@ter-idzard.nl.

Nieuws

Hieronder een overzicht van de nieuwsartikelen die in de afgelopen periode op de website zijn geplaatst:

IJskarretje bij De Geele Bosch	06-04-2020	2 foto's	
Lentefoto's	09-04-2020	2 foto's	
Bestrijding eikenprocessierups	09-04-2020	1 foto	Link naar meer info

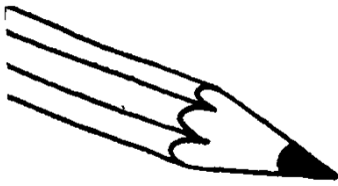

Meer lentefoto's	17-04-2020	4 foto's	1 reactie
Oproep info over onderduikers	30-04-2020	1 foto	

Nieuws delen met de website?

Neem dan contact op met onze nieuwsredactie via nieuws@ter-idzard.nl

Wil je reageren op een nieuwsitem? Dat kan. Onder elk nieuwsitem is er ruimte voor reacties.

Te Gast

MONIQUE NOORDMAN
MARTHA LANTING

In de coronafrontline

Zoals mogelijk ook velen van u, heb ik met bijzondere belangstelling de berichtgeving over het nieuwe coronavirus gevolgd. In eerste instantie nam ik de berichten niet heel serieus omdat ze me deden denken aan de eerdere Mexicaanse griep, waarover toentertijd veel ophef is gemaakt en deze griep niet veel meer slachtoffers heeft gemaakt dan de bekende griepsoorten. “Het zal vast weer een storm in een glas water zijn!” Ook nu hoor je over de al bekende griepsoorten heel weinig tot nagenoeg niets en statistieken tonen dezelfde overlijdenscijfers.

Waarom dan toch deze grote aandacht? Uiteraard komt dit omdat het om een onbekend, nieuw virus gaat waarvan we dus niets weten, de symptomen niet kennen, het beloop onbekend is, waartegen we geen immuniteit hebben opgebouwd en waarvan we niet weten hoe we dit virus moeten bestrijden. Ondertussen heeft dit virus ons in de greep gekregen en spreken we van een pandemie. Ook in ziekenhuis Tjongerschans in Heerenveen, waarin ik al vele jaren werk, kwam van overheidswege de opdracht ons klaar te maken voor een mogelijke grote toestroom van coronapatiënten. Begin maart mochten we geen handen meer schudden en in de tweede week van maart is de reguliere zorg in rap tempo afgeschaald, wat inhield dat alleen spoedpatiënten opgenomen konden worden en het spreekuur zoveel mogelijk telefonisch verricht moest worden. Ook het landelijke bevolkingsonderzoek stopte met het uitnodigen. Het bellen van patiënten is lastig, omdat je geen idee hebt wie je voor je hebt. Observaties als huidskleur, ingevallen wangen en helderheid van de oogopslag vallen volledig weg. We kregen de opdracht patiënten op een wachtlijst te plaatsen, waarbij we geen idee hadden wanneer we afgesproken onderzoeken uit konden gaan voeren. Opvallend genoeg heb ik gelukkig allemaal begripvolle patiënten getroffen.

Langzaamaan werd de reuring in het ziekenhuis steeds minder en het parkeerterrein steeds leger. In eerste instantie is de IC in gereedheid gebracht en onze orthopedische afdeling half maart ingericht als corona-afdeling. Op deze afdeling kwamen patiënten die moesten wachten op de uitslag van de neus/keel uitstrijk. Bij positief bevonden kweek bleven ze op de corona-afdeling en bij negatieve kweek vond overplaatsing plaats naar een reguliere verpleegafdeling. Omdat het bij corona om een virale longontsteking gaat, is de longarts de hoofdbehandelaar. U moet zich voorstellen hoe dat is voor een orthopedisch verpleegkundige. Zij zijn gewend operatiepatiënten te verplegen, die doorgaans kortdurend in het ziekenhuis verblijven en worden nu geconfronteerd met een longpatiënt met een nog onbekende longaandoening. Natuurlijk is er in allerijl geschoold, maar feeling ontbrak volledig. We merkten dat de sfeer in het ziekenhuis toch

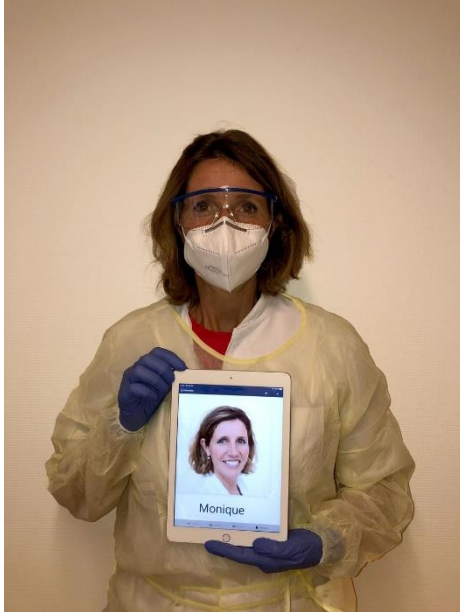
enigszins gespannen was: wat staat ons te wachten, kunnen we de zorg aan? Dit uiteraard gevoed door de uitbraak, in tussentijd, van het virus in Noord Brabant. Op vrijdag 20 maart zijn wij door het management 's avonds bij elkaar geroepen, omdat ook onze afdeling op de begane grond (combinatie neurologie met maag-darm-lever ziekten) ingericht zou worden als screeningcorona-afdeling. We hadden één weekend de tijd om deze afdeling in te richten en op maandag moest de klus geklaard zijn. Alle verloven werden ingetrokken en teams opnieuw ingedeeld, waarbij uiteraard ook de roosters zijn aangepast. Ik heb me verbaasd hoe snel het ziekenhuis werd omgebouwd tot een coronakliniek: tenten werden geplaatst bij de hoofdingang en bij de spoedeisende hulp, om zo de stroom mogelijke coronapatiënten te scheiden van de niet-coronapatiënten, de afdeling werd omgebouwd waarbij vele wandjes zijn gebouwd, operatiekamers en uitslaapkamers werden ingericht om zoveel mogelijk patiënten te kunnen beademen.

Eind maart kwam er nóg een corona-afdeling bij. Nu hadden we een screeningsafdeling corona op de begane grond, waar patiënten wachten op de uitslag. De high care corona-afdeling, waar patiënten liggen die positief bevonden zijn (voormalig orthopedie) en die bij verslechtering overgeplaatst kunnen worden naar de IC voor beademing en een corona-afdeling waar patiënten verblijven, die vanwege leeftijd, wens en/of onderliggende ziektes niet meer in aanmerking komen voor een beademingsbed (voormalig geriatrie afdeling). Dagelijks zijn er drie momenten waarin met verschillende medische disciplines de toestand van de coronapatiënten wordt besproken, waarbij ook de nieuwste inzichten besproken worden. Het protocol wordt nagenoeg dagelijks aangepast. Hiernaast heeft ook het managementteam dagelijks overleg over de situatie, aangestuurd door het ROAZ (Regionaal Overleg Acute Zorgketen).

Voor mij persoonlijk veranderde ook het één en ander. Normaliter ben ik werkzaam als Physician Assistant voor de maag-darm-leverafdeling, waarbij ik van maandags tot vrijdag werk en de ochtenden fungeer als zaalarts en de middagen spreekuur doe. 'Mijn' afdeling werd acuut opgeheven en omgebouwd tot screening corona en ik werd opeens Physician Assistant voor de longartsen. In korte tijd werd ik omgeschoold tot coronaexpert en moest

werken met een compleet nieuw team verpleegkundigen. Ik heb dit als uitdaging ervaren en geniet ervan! Dit klinkt misschien vreemd maar werken buiten je *comfort zone* is nog zo gek niet.

De toestroom van patiënten uit onze regio is erg meegevallen. De drukte kwam vooral door de overgeplaatste patiënten vanuit Tilburg, Uden en Venlo. Overgeplaatst met ambulance of helikopter. Omdat de angst bleef bestaan dat de toestroom alleen maar zou toenemen, zijn diverse specialisten ook omgeschoold om de longartsen te kunnen ondersteunen en te ontlasten. Na één week op de screeningsafdeling te hebben gewerkt ben ik overgeplaatst naar de high care corona-afdeling. Door de dagelijkse overdrachten wist ik dat het daar erg druk

was geworden en dat ondersteuning nodig was. Het lastigste is, dat je nagenoeg geen grip op het beloop van de ziekte hebt. Het beloop is grillig, waarbij de gezondheidstoestand van de patiënt per acuut kan verslechteren waarbij zuurstof toedienen onvoldoende is. De patiënt moet alle moeite doen om te ademen en kan uitgeput raken. Van ons als medisch team, maar ook van de verpleegkundigen, wordt verwacht dit moment te herkennen en zo snel mogelijk de IC-specialist (intensivist) te waarschuwen. Het duurt ongeveer 20 minuten om iemand aan de beademing te leggen. Als je in ademnood bent, is dit een lange tijd! Mede dankzij de ernstig zieke Brabanders hebben wij in Tjongerschans geleerd wat corona is. De eerste week na de overplaatsingen is bijzonder hectisch geweest. Toen zijn

ook de eerste doden gevallen. Er is een nacht geweest waarbij tot 20 keer de dienstdoende longarts is gebeld en men het idee had de situatie niet onder controle te hebben. En dat voelt heel naar! Toen kwam ook het besef dat, indien dit zo door zou gaan, we in dezelfde situatie zouden komen zoals in vele Brabantse ziekenhuizen of zelfs Spaanse. Tot ons grote geluk is het maar bij deze ene week gebleven.

De grote toestroom van Friese patiënten blijft tot op de dag van vandaag gelukkig uit. Soms horen we met verplaatste schaamte de verhalen uit de zuidelijke ziekenhuizen aan. Alle lofbetuigingen, die in het openbaar worden gedaan aan het zorgpersoneel, horen wij aan maar voelen ons eigenlijk niet aangesproken. De vele cadeautjes die afgeleverd worden en bestemd zijn voor alle hulpverleners betrokken bij de coronazorg nemen wij dankbaar aan maar of we het hebben verdiend? Bizarre toestand! Onze collega's, die op de reguliere afdelingen zijn blijven werken, hebben het drukker dan ooit omdat alle specialisaties bij elkaar zijn gedrukt om ruimte te maken voor de genoemde drie corona-afdelingen. Zij horen eigenlijk de waardering te krijgen.

We zijn nu alweer afgeschaald van drie corona-afdelingen naar twee en er zijn geluiden weer terug te gaan naar één. Het personeel op de corona-afdelingen, inclusief ikzelf, vervelen ons omdat er nog maar een paar patiënten liggen. Personeelsleden worden massaal afgebeld en kunnen thuisblijven omdat er weinig patiënten zijn. Dit voelt niet goed! We hebben zelfs het

idee al geopperd om in het zuiden te gaan werken of ons aan te bieden in verpleeghuizen, maar ook hier blijkt geen behoefte meer te zijn. De reguliere zorg wordt nu weer voorzichtig opgeschaald wat logistiek niet zo eenvoudig is gezien de 1,5 meter-afstand. Ik ben nu weer gedeeltelijk werkzaam in mijn oude functie. Afhankelijk van de ontwikkelingen kan dit per dag anders zijn. Wij hebben als ziekenhuis veel geleerd en hebben het vertrouwen voldoende kennis en mogelijkheden te hebben om coronapatiënten op te kunnen vangen en de juiste zorg te kunnen bieden. Dit geeft rust en vertrouwen. We zijn in staat snel op de kunnen schalen. Het managementteam buigt zich over definitieve (bouwkundige) aanpassingen, omdat we voorlopig niet van dit virus (en mogelijk een volgend) zijn verlost. Van snel afschalen is dan ook nog geen sprake. Dit laatste is ook weer vervelend. We merken binnen het ziekenhuis dat men weer verlangt om de oude werkzaamheden in het eigen team weer op te pakken. We hebben dit avontuur beleefd en kijken uit naar de dagelijkse gang van zaken. Maar of dit ooit weer terug komt? We wachten maar rustig af.

Monique Noordman

Coronaverpleegkundige

Als verpleegkundige in de flexpool ben ik werkzaam op alle afdelingen in het ziekenhuis. Naast het werk volg ik de opleiding HBO-Verpleegkundige. De weken voor de coronacrisis ben ik begonnen aan mijn onderzoek op de (shortstay) afdeling orthopedie (urologie, KNO, kaak, neurochirurgie en gynaecologie). Toen begin maart bekend werd dat de afdeling omgebouwd werd tot een corona-afdeling, moest mijn onderzoek plaats maken voor het ombouwen van de afdeling en scholingen volgen over het nieuwe coronavirus.

Veel patiënten kwamen uit Brabant, dat leverde soms leuke verhalen op. Een patiënt vertelde, dat zij in de ambulance naar het Noorden nog niet wist waar zij heen ging. Zij hoopte niet naar Friesland toe te hoeven, ze dacht namelijk dat wij hier erg stug waren en dat zij ons niet zou kunnen verstaan want iedereen in Friesland zou Fries praten. Gelukkig viel dit allemaal erg mee en kregen we zelfs na de opname een bericht terug met dank voor de goede zorgen EN “als ooit iemand tegen mij zegt dat de Friezen stug zijn, dan krijgen ze van mij een heel ander verhaal te horen.” Naast het landelijke nieuws met negatieve berichten vanuit Brabant, ontvingen wij van vele gezonde patiënten goede berichten.

Soms is het voor mij een raadsel wat de patiënten uit de buurt in het Stellingwerfs duidelijk proberen te maken, nu kreeg ik ook te maken met echte Brabantse accenten, een hele uitdaging. Zo probeerde ik een patiënt iets uit te leggen, waarop zij reageerde: “Welluk?” “Wablief?” Wat bleek? Ze had haar gehoorapparaten niet in. (Welluk en wablief = wat zeg je?)

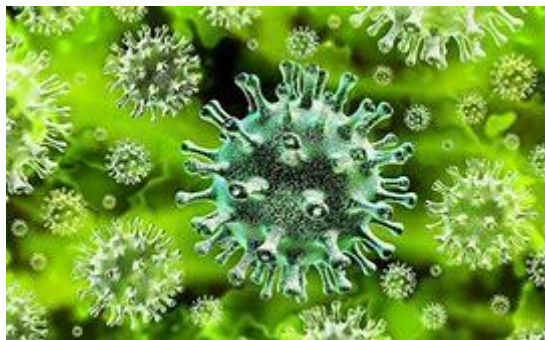
Door de afstand met Brabant en het niet mogen ontvangen van bezoek is het een dagtaak om als verpleegkundige ervoor te zorgen dat de familie op de hoogte blijft. Skype downloaden en verbinding maken ging sommige patiënten boven de pet. Hier helpen we elke dag de patiënten mee.

Daarnaast bellen we elke dag met de familie van de patiënt, soms voor vervelende berichten, andere keer voor een gezellig praatje.

Wat mij goed bijgebleven is een oudere vrouw van 81 uit Brabant. Door het onderliggende lijden en haar leeftijd was haar opname onzeker. Ik had vier dagdiensten. Iedere dag vertelde ik aan de familie hoe het ging met haar en dat wij geen idee hadden hoe de opname zou gaan verlopen. De derde dagdienst had de vrouw op leeftijd een goede dag, ze zat op de stoel en kon volzinnen praten zonder erg kortademig te zijn. Dit leverde mooie verhalen op. Ze kwam erachter, dat ze vroeger dezelfde opleiding had gevolgd als de medepatiënt op de kamer (uit Friesland) met dezelfde leeftijd van 81. Trots kon ik de familie die middag informeren dat het goed ging en dat de patiënt het gezellig had op de kamer.

Die middag om 15.30 uur zei ik tegen haar “tot morgen”, want dan zou ik weer om 7.00 uur beginnen. Mijn vierde en laatste dag van die week kwam ik om 7.00 uur op het werk en zag ik dat de vrouw verhuisd was naar een éénpersoonskamer. Wat bleek? In de avond en nacht was mevrouw snel zieker geworden, zuurstof kon de benauwdheid niet verhelpen. Elke twee uur belde ik met de familie in Brabant. We maakten een uitzondering, er mocht familie langs komen. Maar zij besloten dit niet te doen, ze waren ook al op leeftijd en zagen veel mensen in hun omgeving sterven aan corona. De vrouw ging snel achteruit en is die dag komen te overlijden. De ene dag nog een gezellig praatje en nu dit... zo grillig is de ziekte.

Martha Lanting

Een kijkje in het Dorpshuisleven van Yvonne

Yvonne Doeven
Maandelijkse column

Een lastige opgave deze maand, een bijdrage maken over iets dat er momenteel niet is. Het Dorpshuis is er natuurlijk wel, maar er wordt geen gebruik van gemaakt en het is nog een groot vraagteken wanneer er wel weer activiteiten zullen plaatsvinden en in welke vorm. Blijft de 1,5 meter ook van toepassing in de horeca, hoe kun je met een groep van ongeveer 15 personen een avond biljarten? Hoe kun je met vier personen rond een tafel zitten en een potje kaarten? Hoe voorzie je de gasten van een hapje en een drankje, hang je een ketting bij de deur als toegang tot toilet? Net als bij de kleuters: is de ketting weg dan is het toilet bezet. Er zijn op dit moment veel vragen en antwoorden zijn er nog niet, helaas.

Feit is, dat het virus ons veel leuke dingen, die het leven aangenaam maken, ontnemt. Een verjaardag, een dorpsfeest, gewoon gezellig even een drankje doen, een rondje fietsen met onderweg koffie en appelgebak.....

Het leven is in mijn geval nu wel overzichtelijk. Niet te denken "wat gaan we het weekend doen?" Veel dagen lijken op elkaar. Mijn contacten beperk ik bewust, om zo contact te kunnen onderhouden met mensen in mijn directe omgeving. Het is moeilijk om zoonlief alles te ontnemen maar in overleg is er gelukkig wel wat mogelijk en het fenomeen tuinvisite is een uitkomst. Gelukkig schijnt de zon uitbundig de laatste tijd.

Wat ik persoonlijk erg mis is de kapper..... de grijze lokken zijn moeilijk in model te houden. We hebben in ons gezin gelukkig iemand die hier en daar de boel een beetje bijwerkt maar het is natuurlijk niet optimaal. Helemaal kaal is ook geen optie, een tondeusekapsel is niet mijn ding, al kan het voor vele mannen een uitkomst zijn.

Om terug te komen op het Dorpshuisleven, we hebben laatst met enkele leden van het Stichtingsbestuur en wij als beheerders nog even in een brede kring in de grote zaal rondom de tafel gezeten. We kunnen nog geen concrete plannen maken voor als het Dorpshuis weer mag gaan draaien. Nu weten we nog niet aan welke voorwaarden er voldaan moet worden. Er zijn al enkele dorpshuizen bezig met een protocol op te stellen en wij hebben hier al voorbeelden van kunnen lezen. Het lastige in het hele verhaal is dat wij als vaste beheerders onze taken gaan overdragen per 1 oktober en het is nu moeilijk plannen maken, gesprekken te voeren met eventuele vrijwilligers en welke activiteiten zullen straks weer opgepakt gaan worden. Mijn taak in het geheel zal veel meer op de achtergrond zijn, alles weer mede in gang zetten en de mensen op weg helpen. Maar zelf zal ik niet zoveel meer in het Dorpshuis te vinden zijn.

Het bestuur is druk bezig met het vinden van middelen om een verbouwing aan de achterzijde van het Dorpshuis mogelijk te maken. Dit kan als opslag voor de stoelen gebruikt worden maar ook als uitgiftepunt voor activiteiten op het veld. Er wordt een gezellig punt gecreëerd, waar je bij elkaar kunt komen, activiteiten op het veld kunt doen, iets drinken, kortom: een aanvulling op het prachtige geheel wat er nu reeds is. Het moet de verbondenheid tussen het veld en het Dorpshuis beter maken en gasten kunnen elkaar zo op een mooie manier ontmoeten.

Maar eerst hopen dat het virus onder controle komt, dat we voorzichtig aan weer wat bewegingsruimte krijgen, weer kunnen ondernemen om de schade te beperken. Dat we elkaar weer kunnen zien, bijpraten, een drankje doen. Gewoon de simpele dingen die het net allemaal een tikje leuker maken.

Karkepraot

Karkepraot over snakken en verlangen

Alweer een paar weken terug schreef ik op de website van de kerk www.terholten.nl het volgende:

Woensdagavond heeft de kerkklok weer een kwartier geluid. Onderwijl gaf de minister weer een persconferentie waarbij, voor het eerst, gesproken is over het mettertijd versoepelen van de maatregelen. Heel voorzichtig zal dat uitgevoerd worden. We snakken ernaar! Zo zei onze MP. Of ze dat in Drenthe ook zo doen, weet ik niet. ‘Snakken’ betekent in de volkstaal ‘opscheppen’, en daar houden ze in Drenthe niet zo van. Maar misschien willen ze voor deze ene keer de ‘Hollandse’ betekenis volgen?

Het waren best rare Paasdagen. Ik heb wat collega’s gebeld en gevraagd hoe zij omgaan met de crisis. Dat leverde verschillende verhalen op waarin toch vooral ongemak doorklonk en heimwee. Tegelijk zijn we ook blij en verbaasd over de mogelijkheden, die het intranet ons biedt. Het is niet meer raar om via de televisie of computer een kerkdienst te volgen. Omrop Fryslân schat dat er zondagmorgen om 10.00 uur zo’n 70.000 toestellen ingeschakeld waren om de dienst te volgen. Zeer geslaagd voor een ‘noodoplossing’!

Op 5 mei schrijf ik verder. Intussen is het nog niet mogelijk op bezoek te gaan in het verpleeghuis. Wat zullen de dagen daar lang zijn! Een bloemetje afgeven mag wel. Ik heb dat gedaan en hoorde dat de bloemen eerst 24 uur in quarantaine moeten alvorens, via de kar waar ik ze op mocht leggen, op de afdeling te arriveren. We mogen hier in het Noorden van geluk spreken dat er hier amper slachtoffers te betreuren zijn. We hopen, dat dat zo blijft. Het lijkt me vreselijk in deze dagen iemand te moeten begraven, omdat er maar weinig mensen bij aanwezig mogen zijn, terwijl je juist de behoefte hebt elkaar te troosten, een hand op je schouder, een knuffel, aanraking. Het zou mooi zijn als er later, als het weer kan, toch een afscheid gehouden kan worden, denk ik nu. Maar wanneer dat dan kan weten we ook nog niet.....

In de kerk herdenken we eind november, op de laatste zondag van het kerkelijk jaar (dus voor de adventstijd begint) de mensen die in onze dorpen zijn overleden. We noemen hun namen, we steken een kaars voor hen aan, we nodigen iedereen uit om erbij te zijn en zelf ook een kaarsje aan te steken. We doen dit al jaren zo, maar misschien dat het dit jaar wel extra nodig is om dit samen mee te maken. Ik hoop, dat we daar de kans voor krijgen. De datum is 22 november. Dat staat hier al op de kalender. Met nadruk zeg ik hier, dat we dus niet alleen kerkleden gedenken maar allen!

Er zit me deze dagen een zinnetje in het hoofd, dat uit een bekend lied komt en dat alles te maken heeft met wat we nu missen. “Hier is het elke zondag Pasen.” Een zinnetje dat ik ontroerend vind omdat het precies aangeeft wat we als kerkgemeenschap proberen te laten zien. In elke dienst zal het toch om de kern van ons geloof gaan: de Opstanding van Jezus Christus. Elke zondag vieren we dat opnieuw, omdat het ook ons in beweging zet. Omdat het ons toekomst geeft: een visie, hoop, vertrouwen, een levensdoel. We zijn bevrijd uit de machteloosheid en de neerslachtigheid die over het aards bestaan was gekomen. Wat zou ik graag willen dat andere mensen dat blijde gevoel ook leren kennen. Juist als we gasten in de dienst mogen verwelkomen, zoals op de Eeuwigheidszondag, is dit een prachtig lied om onszelf voor te stellen. In de stijl van: zo willen we graag dat je ons kerkje en ons als gemeenteleden, herkent. Dan snap je ook, waar het om gaat en hoe gaaf het is deze boodschap, dit verhaal in geuren en kleuren te delen met elkaar. Elke zondag vanuit een andere invalshoek of een ander perspectief met andere liederen en teksten. Maar we komen toch steeds weer uit bij Pasen en wat dat betekent voor mensen vandaag. Ik kan me nu al verheugen op ‘een gewone zondag’. Ja, ik ‘snak’ ernaar.

Dit huis een herberg onderweg

Dit huis een herberg onderweg,
voor wie verdwaald in heg en steg
geen rust, geen ruimte meer kon vinden.
Een toevluchtsoord in de woestijn,
voor wie met olie en met wijn
pijnlijke wonden liet verbinden.
Dit huis, waarin men smarten deelt,
weet hoe Gods liefde harten heelt.

Dit huis, waarin een gastheer is,
wiens zachte juk geen last meer is,
dit huis is ons tot heil gegeven:
een herberg, voor wie moe en mat
terzijde van het smalle pad
struikelt, en langer niet wil leven.
Plaats tegen de neerslachtigheid,
een pleister van barmhartigheid.

Dit huis, met liefde opgebouwd,
dit gastenhuis voor jong en oud,
ligt langs de weg als een oase.
Hier kan men putten uit de kracht,
hier is beschutting voor de nacht,
hier is het elke zondag Pasen!
Gezegend al wie binnengaat
en hier zijn lasten liggen laat.

Beste Puzzelaars,

Helaas heeft zich nog geen opvolger gemeld voor mij, alleen berichten dat men het jammer vindt dat ik ermee stop. Dus mensen, grijp je kans om iets voor de gemeenschap te betekenen en meld je aan om de puzzel te coördineren.

Alweer de laatste puzzel van dit seizoen. Dit keer had niet iedereen de oplossing goed. Soms waren er meerdere mogelijkheden, bijvoorbeeld 15 Tegenhouden kan keren of wren zijn, en bij het volgende woord kwam de k of de w erbij. Idem dito bij 12 vijand = haten of hater. Dus allebei goed.

De oplossingen kwamen binnen van:

Anneke v.d. Akker	15	Hinke Meyer	14
Alie Dedden	15	Jan Punter	14
Riek Hogeling	15	Gé Spin	14
Koosje Hornstra	15	Rimmy v.d. Wal	14
Sjoukje Jongstra	15		

Oplossing april;

1. raden - darten - daarnet	9. label - labiel - allebei
2. steno - stonde - onderst	10. ramen - Carmen - romance
3. soort - stroom - oerstom	11. trien - nieter - heenrit
4. stoot - troost - risotto	12. hater - harten - Athener
5. score - sector - escorte	13. slank - slaken - lenskap
6. klare - kartel - latwerk	14. Seine - sirene - erfenis
7. ledig - deling - kleding	15. wren - werken - netwerk
8. stram - maarts - armsgat	

Door elkaar halen

De laatste puzzel is zoals gewoonlijk een contactraadsel/ zeshoekenraadsel. U hoeft geen extra woord te zoeken.

Foutloze oplossingen leveren 10 punten op.

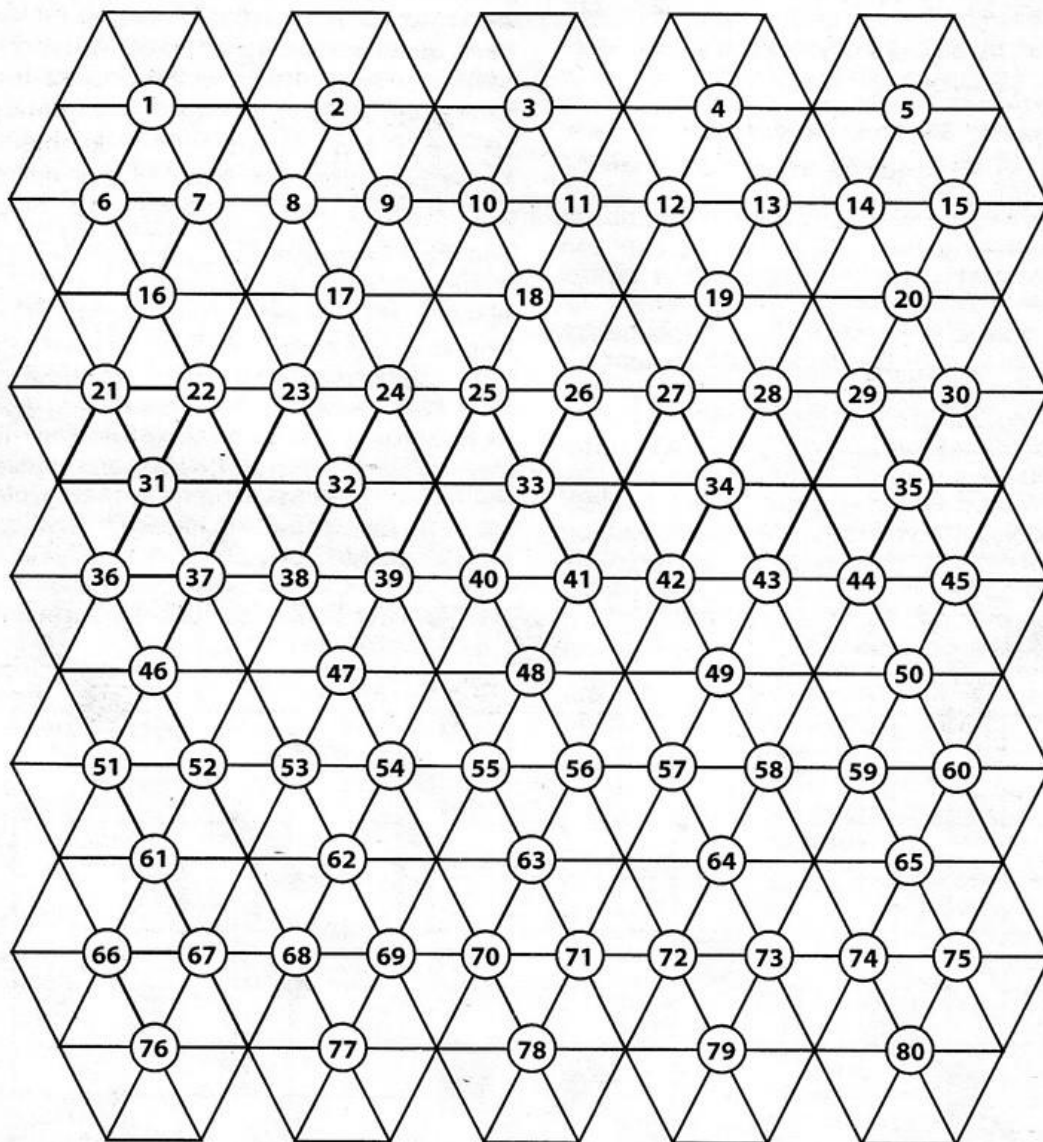
Hoe het komt met de finale? Kunnen we weer in het Dorpshuis terecht? Het is allemaal nog onzeker. Zo gauw er iets bekend is, laat ik het aan de finalisten weten.

De oplossingen (**vóór 7 juni**) kunt u inleveren bij een van de redactieleden of bij mij in de brievenbus. (Pastoriestraat 20, 8471 ZR, Wolvega) of per mail s.hogeling@kpnmail.nl

Sientje Hogeling

Zeshoekenraadsel

In elk der zeshoeken rond de genummerde cirkels moet een woord worden ingevuld van zes letters, nu eens rechtsom dan weer linksom. Ook het vakje, waarin de eerste letter van het in te vullen woord komt, is niet steeds hetzelfde. De woorden moeten beantwoorden aan onderstaande omschrijvingen.

- 1 melkproducten 2 normaal 3 kleding 4 grashalm 45 steeds 46 pijpzweer 47 begroeting 48 scheepsoproerling 5 hedendaags 6 zoete stof 7 verpleegster 8 mirakel 9 windstreek 10 landstreek 11 prijs 12 kosteloos 13 gebalde hand 14 duister 15 riem 16 dief 17 woedend 18 proces 19 plechtig-langzaam 20 stierenvechter 21 oud en vervallen 22 Europees land 23 drukte 24 vocalist 25 houtsoort 26 dunne plaat hout 27 beroep 28 aanleg 29 vreemde munt 30 militaire muziekkuitvoering 31 bladzijde 32 deel van de hand 33 niet van hetzelfde gevoel 34 jaargetijde 35 blijk 36 vorstenverblijf 37 soort stof 38 deel van de ruggengraat 39 kleding 40 onfatsoenlijk 41 plaats in Frankrijk 42 waterzoogdier 43 sneeuwstorting 44 klinkdicht 45 steeds 46 pijpzweer 47 begroeting 48 grashalm 49 skiterm 50 zitje bij een café 51 boeddhistisch bouwwerk 52 okerachtige aardverf 53 gletsjerwaldam 54 deficit 55 klein kind 56 lijn 57 streep over de huid 58 inspanning 59 uitholling door stromend water 60 rondachtig stukje 61 roofdier 62 tiener 63 altijd-durend 64 tuingerei 65 zuilvoet 66 grondsoort 67 verdienste 68 zeemacht 69 vertrouwelijk 70 Europese bizon 71 tijdsaanduiding 72 delver 73 verspreidingsgebied 74 verslag 75 vogel 76 delfstof 77 uitdamping van rottende stoffen 78 feest 79 reistas 80 bevestigingsmiddel.

Vut de Penne van Frank

De toestand in de wereld

april 2020

De toestand in de wereld wodde vroeger bespreuken deur mr. G.B.J. Hilterman. Zundags ien ure wol mien Heit daor naor luusteren en wi'j mossen stille wezen. De hiele wereld wodde bespreuken in een half ure en dan wus iederiene weer wat as d'r gaonde was in de wereld . Wi'j weren van die jonges die et niks interesseerde, as we mar korfballen konnen en buten wezen. Zo is et now ok nog, de jeugd heurt en ziet et wel, mar vuult et aandere an en die netuur moet wat ruimte hebben. Vroeger was d'r nog een aander pergramme veur de radio, waor as we stille wezen mossen, dat was om half iene in de middag. Een pergramme veur

boer en tuunder, daor kwam ok et weerbericht in veur en dan zee mien Heit: 'Koppen dicht. Et weerbericht.'

Veur mien Heit was et hiel belangriek, as ze wel betonstotten konnen, of de pannen d'r ofkonnen en zo wat henne.

Laeter toen ik ok mitwarkte, dee ik etzelde. Onder et eten wodde d'r niet aandere praot as over et wark, en daor hadde mien breur Jan de pest an. Et bedrief kon him niks schelen.

Hi'j wol onderwiezer wodden en dat is him lokt ok. Om eerlik te wezen, mit onderwiezers kon ik et slecht iens wodden, ze mienen vaeke dat ze geliek hebben.

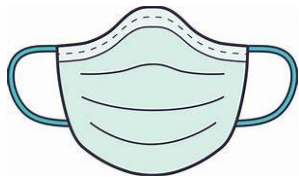
Mien breur Jan het een keer een gedicht maekt veur mien Heit mit de Sunterklaos "Koppen dicht, hier komt et weerbericht."

Mar moej' now es kieken. Et goest om je henne van alles wat as d'r argens gebeurt. As Trump ofschiet dan kuj' et over een peer sekonden hier roeken. Niet dat ik daor behoefte an hebbe, hielemaole niet! Liever laot ik him een poepien roeken, die bluffer, mar et is de ni'je techniek. En now gaot et over een virusapp, wat misschien een oplossing wezen kunnen zol in de stried tegen et virus. Vremd idee aenlik, dat d'r een waarschouwing komt, aj' te dichte bi'j iene lopen mit et virus. Hé, daor loopt d'r iene en daore en daor iene mit twie ronties, dat moet een vrouw wezen mit wat onder de schölk, daenk ik. Zol dat kleintien dan immuun wodden? Een vraoge is of dat de privacy antast. Och daor zit ik niet zo mit, aj' argens betaelen mit de pas, dan weten d'r al een hieleboel daj' daor west binnen. Ok de smarttillefoon is te volgen. En doej' ok mit an facebook, dan weet ok iederiene waor aj' binnen en ok nog wat as jow hobbies binnen.

Elke dag wodden je belaagd deur nepmails of ofluustert, tot daj' d'r in trappen en dan kost et geld. Ik snappe niet dawwe in disse wereld dat virus niet de baos kunnen, dat d'r allemaole geleerden vertellen, wat as d'r gebeurt en die bin et ok vaeke lange niet mit mekaander iens, gek hé?

De wereld is now hielemaole in de hobbel, et liekt soms wel bluffpoker, aj' hoge inzetten en hiel bertaol binnen dan kuj' een hiel aende kommen. Zo bin de Chinezen bezig mit heur wegward rommel te slieten an oons laand, zo as mondkappies, die ze zels niet hebben willen en zo perbeert die feguur uut Amerike een medisienebriek te kopen in Duutslaand, waar ze bezig binnen om een antivirus uut te vienen tegen disse corona en de Russen luusteren alles of.

Mar oons laand is wend om uut een dal te klimmen, zo as nao de oorlog. 75 Jaor leden wodden we bevr'jd en dat wollen we mitmekaander vieren. Now is et hiel spietig, dat deur et coronavirus veul meensken dat feest niet meer mitmaeken kunnen. Et weren wel die meensken, die oons laand d'r boven op hulpen hebben.

Ok disse krisus kommen we weer te boven, dat zie ik wel zitten. Mar we moeten eerst zels zien, dat we hier deur kommen en dan pakt de jeugd et wel weer op. We gaon now veerder mit aanderhalvemeter ofstaand van mekaander, dat went ok weer, tot dawwe allemaole immuun binnen veur dit virus.

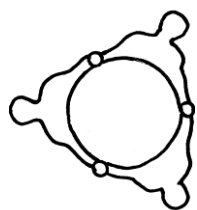
Ok in et dörpshuus moeten we de boel anpassen. De taofels bin aanderhalve meter bried, dus an beide uutaenden een stoel en dan een ringleiding, niet veur et heurapperaat, mar mit bier of wat anders midden boven de taofels, mit an beide kaanten een kraentien waar aj' tappen kunnen.

En veerder an et biljart, staot ok mar iene te tikken, dat kan ok gewoon deurgaon. En vanzelfs, blief op mekaander letten.

Frank Scheenstra

Plaatselijk Belang

TER IDZARD, OLDE- EN NIJEHOLTWOLDE

Email-adres: pb@ter-idzard.nl

4 mei 2020

Bijzondere dodenherdenking Nijeholtwolde

V.l.n.r. Lammert Baas (Verzet), Feike Sybrandi (ouders gaven Marcel Leicer onderdak), Jack Jongebloed (B&W), Sven van der Woude (basisschool Oldelamer) en Rob de Kan. Een toeschouwer op achtergrond.

Foto is gemaakt door moeder van Sven van der Woude

Namens Plaatselijk Belang Rob de Kan

Anita's Tuin

Deze periode zijn alle groenten, die echt niet tegen nachtvorst kunnen, de grond ingegaan. IJsheiligen, luidt de volkswijsheid. In de kas staan nu tomatenplanten, aubergine, komkommer en meloen. Buiten de courgette, pompoen, pronkbonen en zwarte bonen.

De eerste bloemen zijn gezaaid, ik ga voor mijn bijenvolk en voor alle wilde bijen en hommels veel bloemen kweken, zodat ze meer honing kunnen maken om de winter door te komen. Insecten vinden bij ons in de omgeving te weinig drachtplanten om nectar uit te halen. Bomen bevatten ook veel nectar: wilgen in het voorjaar, daarna de fruitbomen die zelfs afhankelijk zijn van bijen om vruchten te kunnen maken. De linde en acacia komen later in het jaar, maar die hebben wij nog niet in de omgeving. Vorig jaar heb ik twee zwermen gekregen van een andere biologisch-dynamische imker. Wanneer een volk te groot wordt,

maken ze een nieuwe koningin en dan gaat ongeveer de helft van het volk op zoek naar een nieuw huis. Dat heet zwermen. Helaas is bij de ene zwerm de koningin niet bevrucht of dood gegaan, want er kwam geen broed. Geen nieuwe bijen dus, dan sterft het hele volk. Het andere volk had, ondanks dat ik ze voor de winter nog flink had bijgevoerd, toch niet genoeg voorraad om de winter door te komen en heeft het ook niet gered. Alleen mijn oude volk heb ik nu nog. Hen heb ik al 4 jaar, zij hebben een grote reservevoorraad en kunnen het lang uithouden. Reden genoeg voor mij om meer bloemen te planten, zodat ik ook meer bijen kan onderhouden.

Ik hoorde dat er in het dorp initiatieven zijn om meer bloemen in de berm te planten. Super, daar ben ik blij mee. Alle kleine beetjes helpen, hoe meer diversiteit in beplanting, hoe liever ik het heb. Als er veel verschillende bomen, planten en bloemen zijn, komen er vanzelf ook meer verschillende insecten, vogels en andere dieren. Die houden elkaar weer in evenwicht en zo komen we meteen van de processierupsenproblematiek af. Diversiteit scheelt ook voor onze eigen allergieën zoals hooikoorts. De een is allergisch voor boompollen, de ander voor grassen. Door van alles wat te hebben, wordt die druk ook verminderd. Betere weerstand en minder stress helpt ook weer om het coronavirus de baas te blijven. Zo staat alles met elkaar in verbinding. Op het moment dat ik dit schrijf, lijkt het aantal besmettingen in Nederland iets te stabiliseren of zelfs te dalen. Hopelijk zet deze lijn door en kunnen we snel weer iets meer contact met elkaar hebben. Zal onze maatschappij er anders uit gaan zien, of wordt alles weer als voorheen?

Anita Mulder

Tante Jo

Columnist Sander Donkers schrijft in de Volkskrant liefdevol over zijn tante Jo. Een nicht van zijn oma, die Sanders moeder hielp bij het huishouden en de verzorging van haar toen kleine zoon.

Het doet me terugdenken aan mijn eigen tante Jo. Toevalligerwijs ook een nicht van mijn oma. Van moeders kant. Tante Jo heeft mij als kind altijd schromelijk verwend, vooral met eten.

De geschiedenis met tante Jo gaat, voor zover ik weet, terug tot de Tweede Wereldoorlog in het toenmalige Nederlands-Indië. Na het zoveelste bombardement op het ouderlijk huis van mijn moeder (alleen de witte ijskast stond nog fier overeind) in Makassar (Ujung Pandang) op Celebes (Sulawesi) verhuist het gezin naar het platteland. Daar worden ze liefdevol opgevangen door de Chinese familie Tan (met wiens nazaten we nog steeds contact hebben). Ze wonen daar met ruim veertig mensen in één woning. En slapen

zowel in huis als op de lange veranda. Hier ontmoeten mijn oma en tante Jo elkaar na lange tijd. De man van tante Jo is omgekomen in het Jappenkamp.

Na de capitulatie van Japan in augustus 1945 roept Soekarno de republiek Indonesia uit. Er breekt een vrijheidsstrijd uit, een koloniale oorlog met Nederland. Hierin vallen vele burgerslachtoffers aan Indonesische kant. Maar ook aan Nederlands(-Indisch)e zijde. Ook voor mijn familie is het in die tijd een kwestie van overleven.

Omdat er nooit veel over die periode is verteld (“Zolang geleden. En ach, gewoon vergeten en vergeven”, aldus mijn opa) weet ik niet of ze nog op het platteland waren of in de stad. Zeker is, dat tante Jo nu deel uitmaakt van het gezin. Ook als vrijheidsstrijders (rampokkers) een aanval op het huis doen. En de familie naar de zolder vlucht om aan de moordende bende te ontsnappen. Ze ontkomen door van de zolder in de tuin te springen en weg te rennen. Mijn moeder (destijds een tiener), zo heeft ze me verteld, doet het in haar broek van het lachen, als tante Jo van de zolder springt. Tante Jo is namelijk zoals zoveel Indische vrouwen kort en dik. Na de soevereiniteitsoverdracht krijgen ze de keuze: of Indonesisch staatsburger worden, of ‘teruggaan’ naar het moederland. Waar de meeste Indische Nederlanders nog nooit zijn geweest. De familie kiest voor het laatste. Ook tante Jo gaat mee. In het najaar van 1950 komen ze aan. En krijgen een zolderetage toegewezen in Den Haag. In die winter hangen de ijspegels aan de balken, zijn er ijsbloemen op de ruiten en heeft mijn moeder voor het eerst (maar niet voor het laatst) last van winterhanden en wintertenen.

Eind jaren vijftig heeft de familie beschikking over twee etages van een bovenhuis in Den Haag. Tante Jo verhuist mee. In 1958 word ik geboren. Een klein, mager scharminkel dat maar niet dikker wil worden. In tegenstelling tot mijn zus (1961), die van het eerste moment een flink kind is.

Tante Jo, die inmiddels de keuken bestiert in het huishouden, ziet dit met lede ogen aan.

Volgens haar verzorgt mijn moeder mij niet goed genoeg. Reden voor haar om mij flink te verwennen met voedsel. Alle gerechten die ik lekker vind komen op tafel als we komen eten. En dat gebeurt nogal eens. We (vader, moeder, zusje en ik) wonen op een steenworp afstand in dezelfde straat. Dus het is voor de kleine Harry niet zo moeilijk om even op bezoek te gaan. Voor iets lekkers tussendoor.

Tante Jo heeft in huis een eigen stoel. Eén van de stevige rotanstoelen die horen bij een bankstel dat uit Indië is meegekomen. Daaruit observeert ze me. Terwijl ze haar koffie toebroek drinkt en haar mokkaartje (altijd mokkaart) eet.

Met de feestdagen verwent tante Jo ons met chocolade paashazen, chocoladeletters en marsepein en kerstkransjes. Dat gaat door tot haar dood in 1973. Ik ben dan 15 jaar.

Het bankstel van mijn opa en oma staat nu bij mijn zus in huis. Als ik daar ben, zie ik haar weer zitten in haar stoel. Mijn tante Jo.

Harry Bouman

Bonifatiuskerk Ter Idzard

Vrienden van de Bonifatiuskerk

Zoals we in april vermeldden was de actie om Vriend van de Bonifatiuskerk een groot succes. De penningmeester is bezig om de toegezegde bedragen te innen.

Mocht u alsnog een donatie willen doen kunt u dat inleveren bij:

Egbert Kanis, Idzardaweg 46, 8476 EM Ter Idzard

Albert van den Berg, Idzardaweg 49A, 8476 EN Ter Idzard

Activiteiten en Corona

Ook kon u in het nummer van april lezen, dat alle geplande activiteiten wegens het coronavirus waren afgelast.

Daar is nu ook Tsjerkepaad bijgekomen. Vanuit Leeuwarden, SAFT (Stichting Alde Fryske Tsjerken), is ons dit advies gegeven en dat volgen wij uiteraard op.

Het wordt wel een stille zomer, maar gelukkig worden er ook plannen gemaakt.

Zo is CITI, Cultuur In Ter Idzard, toch begonnen om een programma te maken voor het winterseizoen 2020-2021. Ook hierbij worden de adviezen van de overheid en van SAFT nauwlettend in acht genomen.

Wij, de PC van de Bonifatiuskerk, wensen iedereen alle wijsheid, sterkte, maar bovenal een goede gezondheid toe in deze onzekere tijd.

Pas goed op u zelf!

PC Bonifatiuskerk:

Egbert Kanis	Ter Idzard	voorzitter
Marian Dirksma	Wolvega	secretaris
Klaas Schokker	Wolvega	penningmeester
Popke Oosterhof	Ter Idzard	
Albert van den Berg	Ter Idzard	

Mijn tien weken covid-19

Er werd in de krant de vraag gesteld: waar was je op zaterdagavond 15 februari? In het zuiden van Nederland hadden veel mensen wat drukker plaatsen bezocht. 14000 mensen bij ADO tegen PSV, duizenden bij Hardcore Shellshock in Best, honderden in theater Chassé in Breda. En van 21 t/m 25 februari Carnaval in Brabant en Limburg. En zonder dat we het wisten, was er al een flink aantal mensen met het Covid-19 virus besmet.

Wij vierden de 80ste verjaardag van onze buurman.

De volgende morgen ging ik nog even een dik uur schaatsen in Thialf. Dit ging lekker en toen ik thuiskwam, nam ik eerst maar een kop koffie en ging ik lunchen. Bij de derde en laatste boterham kreeg ik wat pijn in mijn buik, maar nog voor ik de boterham helemaal ophad werd die pijn heel sterk. Dus eerst maar wat anders zitten, gaan staan en een beetje lopen. Er veranderde niets, de pijn was er en wilde niet wijken. Na een half uur heb ik Marijke maar verteld, dat ik mij niet erg prettig voelde. Samen besloten we om nog wat te wachten en te gaan liggen. Mijn buikpijn bleef echter op hetzelfde niveau waarvan ik al kon zeggen: volgens mij een acht op een schaal van tien. Toch maar de dokterswacht bellen, we mochten komen.

Daar heb ik aan de dienstdoende arts verteld wat er aan de hand was: hevige buikpijn linksonder. Na een paar vragen heeft ze de eerste hulp van het ziekenhuis ingeschakeld. Weer een tijd wachten, gevolgd door opnieuw uitleggen en ineens: we gaan een chirurg bellen. Het lijkt op een niersteen die druk in de linker nier veroorzaakt. Daar hadden ze gelijk in, op de scan bleek de nier vergroot te zijn en er is een steentje van ongeveer zes millimeter in de ureter (dun vaatje van de nier naar de blaas) vast gaan zitten. Bijkomend probleem is een zogeheten blow-out: scheurtje in de nier, waardoor urine in mijn buikholte terecht gekomen is. Conclusie: we kunnen het steentje nog niet verwijderen maar brengen even in een kwartier een dubbel-J katheter aan.

Intussen had ik al een paar pijnstillers gekregen, waardoor ik van schaal acht naar zes gegaan was met de pijn. Op de operatietafel kreeg ik een ruggenprik en mocht daarna even meekijken op een van de schermen. De uroloog begon voortvarend, binnen een paar tellen zocht hij de uitgang van de ureter in de blaas. Draadje erin en toen oeps! het wilde niet verder. Hij bleef maar proberen om de juiste doorgang te vinden, na drie kwartier besloot ik om maar niet meer naar het scherm te kijken. Ik hoorde hem ook al heel ontevreden worden dat het steeds niet lukte. Hij gaf het na een uur op. Na afloop dus niets opgeschoten en verlamd! tijdelijk.

Ik mocht een nacht blijven slapen en de volgende dag bracht nieuwe kansen. Omdat ik per ongeluk ontbijt had gekregen, moest er een keuze gemaakt worden: plaatselijke verdoving en meteen proberen of narcose en dan pas aan het eind van de dag opnieuw een poging wagen. Nou vooruit: ik wil ervan af dus doe maar plaatselijke verdoving. De andere uroloog deed ook zijn best en je voelt er niet eens zoveel van als ze eenmaal in je blaas zitten, maar omdat hij om goed te kunnen werken extra water in mijn blaas bracht, moest ik na een poosje heel nodig dat extra water weer kwijt.

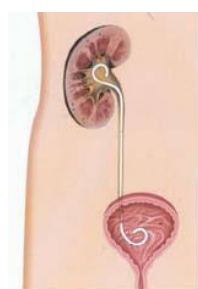

Leuk, dat mag je op je rug liggend gewoon uit laten stromen over een paar handdoeken, bwah!!! En ook deze poging werd binnen een half uur gestopt, niet gelukt. Dezelfde dag nog,

ook weer met plaatselijke verdoving, de noodoplossing: een nefro-katheter, slangetje van de achterkant van je heup rechtstreeks naar de nier. Dit is normaal ook een behandeling van ongeveer vijftien minuten, bij mij zat hij na een uur en een kwartier op de juiste plaats. Vervolgens ben ik nog twee dagen en nachten goed verzorgd in het ziekenhuis gebleven.

Een week later kwam er zo nu en dan wat weinig vocht in het opvangzakje aan mijn been. Op woensdag hadden we onze jaarlijkse ledenvergadering van Plaatselijk Belang Eensgezindheid gepland. We bleven door omstandigheden met twee van de vijf bestuursleden over. We besluiten de vergadering maar door te laten gaan. De volgende dag helemaal niks meer in de opvangzak, bellen met het ziekenhuis, morgen, vrijdag direct weer komen. Bij radiologie op de tafel zagen ze al gauw dat de katheter een flink stuk uit het nierbekken geschoven was, ondanks pleisters en heel voorzichtig verschonen door de thuiszorg. Eerst wordt een poging gedaan om hem terug te duwen, helaas daar gaan we weer, het lukte niet. Dan maar een geleider erin en een nieuwe nefro-katheter geplaatst, tot maandag dan weer terugkomen voor het plaatsen van een dubbel-J-katheter!!

Een paar dagen later, het is inmiddels maandag twee maart, gaat het behoorlijk voorspoedig.

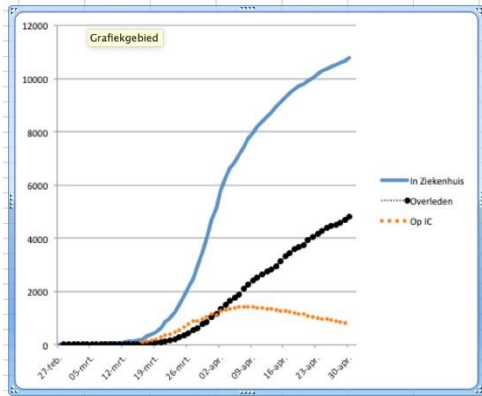
Opnieuw ben ik plaatselijk verdoofd, eerst een geleidraad door de katheter. Die moest een weg door de ureter volgen en dan langs de niersteen op weg naar mijn blaas. Twee belangrijke fijne opmerkingen van de uroloog tijdens deze behandeling. Feestnummer één al binnen een paar minuten: “We zijn langs de steen en het gaat verbazend gemakkelijk.” De tweede: “Oh, nu zie ik een kronkel waardoor het niet lukte om deze ureter via de blaas in te gaan (dat is mijn persoonlijke afwijking). Die gaat me nog onverwacht veel tijd kosten.”

Twee weken later: we gaan weer juichen, want de eerste oproep voor het verwijderen van de niersteen wordt doorgebeld: maandag 16 maart om 6:30 uur melden voor deze operatie. Ik help dat weekend nog met wat klusjes, bankjes schoonmaken en dopjes op stoelpoten slaan, superleuk bezig. Mijn mobiel gaat over, het ziekenhuis belt af. Gelukkig moest ik net even naar huis om een extra hamer op te halen en als ik enige neiging tot destructie had, dan kon ik wel van frustratie alles onderweg kapot slaan.

Diezelfde middag heb ik opnieuw het ziekenhuis aan de lijn. Hoera, er is gelukkig een nieuwe afspraak: woensdag. Wat ben ik blij, dat mijn telefoon niet onder de hamer terechtgekomen is. Ook deze vreugde duurde niet lang. Op maandag komt er weer een afmelding, nu met de mededeling dat het voor onbepaalde tijd is, maximaal drie maanden in verband met het inmiddels in Nederland gearriveerde covid-19 virus, waar we eerst zo smakelijk om konden lachen. Iedere keer als ik iets teveel deed, eigenlijk voor mij niets bijzonders, stuk fietsen of in de tuin werken, dan zag ik dat achteraf met bloed in mijn urine. Het duurde dan weer een halve dag of een paar uren voordat dit weer over was. En nu is het wachten met steeds lichte buikpijn en een kriebelding in mijn blaas.

Tijdens het wachten heb ik voor mezelf maar een grafiek bijgehouden van het door de RIVM

uitgebrachte aantal positief geteste personen. En de andere cijfers nam ik natuurlijk ook iedere dag mee in mijn Excel-overzichtje. Na vier weken was er al een voorzichtige daling in de grafieken te zien. Na overleg met een bevriende arts kreeg ik het advies om eens naar mijn eigen huisarts te bellen of er heel misschien gevraagd kon worden of ze me niet zouden vergeten. Dinsdag na Pasen bellen met eigen huisarts. Hun advies was om zelf maar naar urologie te bellen. Dat heb ik gedaan en verbazingwekkend, dezelfde middag word ik terug gebeld met de mededeling: dinsdag 21 april, dat is over een week, operatie om steen en

katheter te verwijderen. Deze vijfde en laatste operatieve behandeling was echt een makkie: kapje op, even diep ademhalen en plof weg ben je. Daarna ook weer plof wakker en klaar. Natuurlijk ben je dan nog niet van de pijn af want je ligt in bed met twee katheters, één nog apart uit de nier en de andere uit de blaas. Voordeel: je hoeft een hele dag niet naar de WC.

Ik ben nu thuis een week goed aan het herstellen geweest. Hoewel we van de heer Rutte nog niet zoveel mogen, met respect voor de Nederlandse aanpak, moeten we dit waarschijnlijk nog wel een poos volhouden. Dankzij de maatregelen kunnen er nu weer meer mensen in onze ziekenhuizen terecht voor andere zorg. Gelukkig kan ik weer beginnen met verschillende bezigheden zonder buikpijn en zonder te bloeden, dat is na tien weken heel wat waard. Het zuidelijker gelegen deel van ons land heeft het zeer zwaar te verduren gehad maar ook hebben zij er mede voor gezorgd, dat de stadion- en carnivalsgolf net op tijd nog wat getemperd werd.

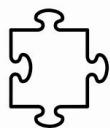
Telefoonnotities		Telefoonnotities		Telefoonnotities		Telefoonnotities		Telefoonnotities		Telefoonnotities								
Datum	Ant. zijk. IC Overl.	Datum	Ant. zijk. IC Overl.	Datum	Ant. zijk. IC Overl.	Datum	Ant. zijk. IC Overl.	Datum	Ant. zijk. IC Overl.	Datum	Ant. zijk. IC Overl.							
27-2	1	11-3	503	5	22-3	424	206	199	12-4	2656	8753	1378	3623	204	36535	10288	363	4283
28-2	2	12-3	614	5	23-3	474	1304	874	13-4	27419	8839	1303	2945	154	37190	10391	959	4483
1-3	10	13-3	804	10	24-3	550	1438	561	14-4	28153	9122	1279	3134	264	37845	10154	934	4475
2-3	18	14-3	959	12	25-3	6412	1876	644	15-4	29214	8309	1258	3315	274	38245	10521	905	4518
3-3	24	15-3	1135	20	26-3	7463	2051	644	16-4	30449	9465	1235	3459	284	38416	10603	861	4566
4-3	38	16-3	1413	24	27-3	8603	2500	873	17-4	31589	9534	1201	3609	294	38801	10688	804	4711
5-3	52	17-3	1705	43	28-3	9762	2854	900	18-4	32655	9704	1176	3484	304	39316	10769	735	4735
6-3	128	18-3	2051	58	29-3	10816	3483	975	19-4	33405	9773	1158	3757					
7-3	188	19-3	2480	76	30-3	11750	3900	977	20-4	34134	9807	1087	3916					
8-3	265	20-3	2934	106	31-3	12535	4711	1148	21-4	34842	10001	1050	4054					
9-3	321	21-3	3631	139	1-4	13614	5053	109	22-4	35729	10180	1008	4177					
10-3	384	22-3	424	179					23-4	36572	10358	1008	4177					

Rob de Kan

Uut de Penne van Koojsje

Hoe beleven we deze tijd?

Jim, as redaktie, vreugen wat as we an et doen weren in disse tied. Op woensdagmorgen gao ik veur acht ure de deure uut om bi'j AH te bosschoppen. Dat numen ze et bejaordenuurtien en daor heur ik bi'j. Ik heb now ok leerd om mit de scanner te warken en dat op mien leeftied! Ik beheur tot de kwetsbere groep al vuul ik dat niet zo. Ik gao ok alliend op pad, neffens de veurschriften, mar dat dee ik altied al, want veur Chiel is d'r aenlik niet zo vule veraanderd. Die fietst op en neer naor de boerkeri'j en Michiel komt ok gewoon te waarm eten. Veerder komt d'r niet iene binnen. Aj' mit iene praoten is et bi'j de weg en op ofstaand. De kaasten bin opruumd. Ik heb van mien verhaelen en gedichten een lieste maekt en dan bin ik nog mit een quilt doende. Et mechinewark he'k

daorvan klaor en et haandwark doe'k ondertusken as d'r wat aorigs op de tillevisie is. Kotom ik vervele me niet. Veural niet omdat ik eindelijk die legpuzels van 1000 stokkies now es an et maeken bin. Ik bin an de dadde toe. De eerste die ik klaor hadde, nao krapan 3 weken, is van Marius van Dokkum en hiet Mannehuusholing. Daor he'k onderstaon verhael bi'j schreven. Toen he'k iene maekt in ruum 2 weken en dat was iene van Anton Pieck over de bakkeri'j en now ligt d'r iene van Jan van Haasteren op taofel en daor he'k de raand van klaor. Disse hiet De Brulloft. De kommende twie weken bin'k daor nog wel zute mit en misschien meugen we dan wat meer.

Veerder wod ik dit jaor 75 en mos ik aachter et verlengen van et riebewies an . Ik heb beld mit et gemientehuus en woensdagmorgens om 10.35u kon ik terechte. Ik mos anbellen, kreeg een nummertien en naoda'k €39,45 pind hadde een gezondhiedsverklaoring om op te sturen naor et CBR. Die he'k donderdags op de fiets naor de brievenbusse brocht en binnen de weke ha'k al bericht weeromme, da'k now een dokter opzuken mos. Daor hoolt et veurlopig op, want bi'j de dokter kan'k nog even niet terechte. Wel ston d'r in de brief, dat moch d'r al vertraoging optreden, da'k nog een jaor mit een verlopen riebewies de weg op mag, mar niet naor et butenlaand. Dat weren we dit jaor toch niet van doel.

Mar even ofwaachten dus en waachten hewwe ondertusken wel leerd.

Now mien verhael over Mannehuusholing. Aj'm beni'jd binnen naor de plaete, die d'r bi'j heurt is die vaaste wel op internet te vienen, want die mag ik veerder niet publiceren.

Mannehuusholing

Februari 2017

Et huus is wel groter, mar daor komt Jans amper. In disse woonkeuken het hi'j alles bi'j de haand. De hooltkachel maekt et lekker waarm en daordeur is de was ok rap dreuge.

Nee een wasmechine en een dreuger het Jans ok niet. Zien mem hadde die mesjienes niet, dat waarom zol hi'j ze dan wel moeten. Even een soppien, uutspoelen en uutwringen en dat is zo

klaor. Zo vaeke verschoont hi'j him niet. Zien mem zee altied: 'tevule ziepe daor gaot je de huid van stinken.'

As ienig kiend is Jans opgruud. Klaas en Metje hadden d'r hielemaole niet meer op rekend, dat d'r nog een kiend kommen zol. Ze weren al meer as twintig jaor trouwd en Metje was al tweeveertig, toen bliken dee, dat ze toch nog wat onder de schölk hadde. Ze wussen aenlik gien van beiden hoe ze d'r mit omme gaon mossen en doe et joongien d'r ienmaaol was, vunnen ze et mar lastig him in heur leven in te passen. Ze weren d'r hielemaole an wend om mit heur beiden te wezen. Ze deden saemen et laandwark en mölken de 4 koenen.

Ze nammen et kleintien eerst mit in de kienderwaegen, die een buurvrouw veerderop wel even over hadde en doe hi'j wat groter wodde kwam hi'j in et loophek, dat ze kregen hadden van een vrouwgien in et dörp.

Gelukkig veur zien heit en mem was Jans een hiel rustig kiend. Hi'j vermaekte him zels wel deur om him henne te kieken en zo now en dan naor zien oolden, die drok an et onkruud wieden weren.

Toen hi'j wat groter wodde en een potlood in zien haanties kreeg, begon hi'j op elk tippien pepier te tekenen. Zien heit haelde bi'j de boekhaandel in et dörp een schetsboekien en een deuzien kleurkrieties en vanof die tied hadden ze an Jans hielmaole gien kiend meer. In et loophek ontstonnen tiekenings van wat hi'j om him henne zag. Et apatte was wel dat overal een soort tralies veur zatten, de spielen van et loophek. Want al was Jans intusken een jaor as viere hi'j zat daor nog altied in. De oolden hadden d'r nooit mit an de gang west en leer him lopen. Ze woonden ok zo veer aachteruut dat d'r zelden iene kwam. Alliend de veearts kwam zo now en dan en die haelde et joongien es uut et loophek. Hi'j kon amper staon en de bienties stonnen d'r kroeme onder, mar d'r was wel kracht. Hi'j zee tegen de heit en mem, dat ze mit him oefenen mossen en vanof die tied was et loophek niet meer neudig. Jans struunde now wat in de boswal omme en tekende wat hi'j zag. Opvalend was, dat et zo detailleerd was. Je zaggen elke noeste op de stam en de blatties mit de naarven. Niet dat daor veerder wat mit daon wodde, mar as zien schetsboek vol was, haelde zien heit weer een ni'je.

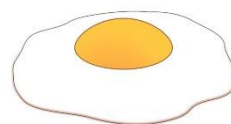
D'r veraanderde niet vule, doe Jans naor schoele gong. Hi'j was niet wend om mit kiender te speulen, dat hi'j ston meerstens tegen de mure et spul te bekieken of op een baankien mit zien schetsboek. Mit et leren gong et wel aorig, mar een groot locht was hi'j niet. Mit gimmestiek konnen je dudelik merken, dat gong him niet goed of. Hi'j was wat stief en onbeholpen. In die tied was et niet de gewoonte dat d'r een protte andacht veur de kiender was. De klassen weren groot en van Jans hadde gieniene hinder. De juffer zag wel dat hi'j goed tekenen kon, mar dat was dan wel alles. Jans gong nao de legere schoele nog een peer jaor naor de laandbouwschoele en kwam doe bi'j zien mem thuus. Zien heit was et jaor daorveur uut de tied raekt omdat et peerd mit him op de loop gong. Et peerd was verkocht en Jans en zien mem gongen saemen veerder mit de peer koenen en et hoekien laand. Doe ok zien mem d'r niet meer was, gong Jans gewoon deur. Zien gezelschap weren een peer katten, die lekker in de keuken op de stoel laggen of op zien overall op de vloer, waor Jans him neergooid hadde. Behoeft an aandere meensken hadde hi'j niet, laot staon an een vrouw om him henne. Wel hadde Jans him een mooie moter anschaft, want daormit d'r zo now en dan een stokkien uut

toeren, daor hadde hi'j wel aorighied an. Die stalde hi'j ok in de keuken as die schonemaekt wodden mos of as d'r een kleinighied an mankeerde. Hi'j was zien aorighied an tekenen ok niet verleerd. In de slaopkaemer hong een mooie tiekening van de rooie moter. Zo hadde et nog jaoren deurgaon kund, as d'r niet an de raand van et bos, aandere meensken in et kleine boswaachtershuus trokken weren.

Op een dag staot Jans lekker ontspannen mit de haand in de buse, een segerettien in de mond, zien prakkiën op te waarmen, as hi'j inienend wat heurt. Hi'j dri'jt him omme en zicht tot zien stomme verbaozing, dat d'r twie vrouwen naor binnen staon te loeren. Even wet hi'j niet wat hi'j doen moet, mar de vrouwen tikken tegen et rute en roepen wat. Hi'j verstaot et niet en gaot daoromme naor de deure. 'Dag buurman, wij komen even kennis maken. Wij zijn Wies en Maartje en wonen samen in het huisje van de boswachter. Wij nodigen je uit voor onze welkomtparty morgenavond.' Ze stikken de haand uut en Jans doet dat dan ok mar. Hi'j krigt d'r gien woord uut, mar dat hindert die vrouwen niet, die praoten honderduut. Dan bin ze vot en staot hi'j mit een kaortien in de haand mit de uutneudiging.

In huus is him de boel anbraand en hi'j gooit et buten veur de katten. Et eten is him over. De kaorte gooit hi'j mitien in de deuze mit oold pepier die naost et fornuus stoat. Gien haor op zien heufd die d'r an daenkt om daor henne te gaon.

Misschien dat die vrouwen dat wel deur hadden, want de dag d'r nao tegen et aovendeten, as Jans krek een eigien op staot te bakken, wodt d'r an et rute tikt. 'Weer die twie vrouwen,' daenkt Jans.

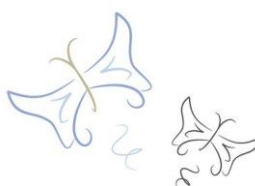

En wat d'r dan gebeurt is vremd. Gewoonlik is Jans de rust zels, mar et wodt him blikber even te vule. Hi'j biest naor de deure, trekt ze naor binnen en veurdat de vrouwen et deur hebben staon ze in een slaopkamer en heuren ze et omdri'jen van een sleutel. D'r staot een bedde, waor dudelik iene al een hiele tied slaopen het. Et roekt d'r aorig moffig. An de mure hangt een prachtige tekening van een rooie moter. Al boonzen de vrouwen nog zo op de deure, d'r komt gien reactie. Dan geven ze heur mar daele op de raand van et bedde.

Intusken bin de aandere gaasten ankommen in et boswaachtershuus. Alles staot klaor, mar van Wies en Maartje gien spoor. As die d'r nao een half ure nog niet binnen, gaon ze op onderzuuk uut. Zo kommen ze ok bi'j Jans zien huus. Ze kloppen an et rute en zien Jans mit de katte op schoot in de stoel zitten.

'Al weer meensken die an et rute kloppen, wat moe'k hier now weer mit.' Nao een posien gaot hi'j toch mar naor de deure. 'Hej' bi'jgelieks ok twie vrouwen langes gaon zien?' is de vraoge. 'Ja, zegt Jans, 'die zitten bi'j mi'j in de slaopkaemer. Jim kun ze wel mitkriegen.'

Vanof dat mement hebben Wies en Maartje wel deur, dat buurman gien behoefte het an burekontakt en het Jans zien rust.

Nieuws van De Striepe

Vanaf het moment dat de scholen dicht gingen tot nu (4 mei) is er veel gebeurd en leek het wel op een ritje in de achtbaan die Corona heette. Op school waren elke dag twee leerkrachten aanwezig om kinderen op te vangen, daarnaast werd er online les gegeven door alle leerkrachten. Soms werd een filmpje van tevoren opgenomen door de leerkracht en daar gingen soms 10 'takes' aan vooraf. Want dan was er een verspreking, dan liep een poes door het beeld, daarna viel de camera. U zult begrijpen dat er ook veel bloopers zijn opgeslagen, misschien kunnen we daar op een later moment, lachend naar kijken.

Ook was er dagelijks contact mogelijk met de leerkracht; soms door even te bellen maar meestal met beeld erbij. Dan werd er samen met een leerling of groepje leerlingen gelezen, werd er een instructie gegeven voor het rekenen en altijd even een momentje om te kletsen, vragen hoe het gaat, of het allemaal lukt en ook met de ouders is er veel intensiever contact.

En was u ook in de war welke dag het was? Ik wel, werkdagen en weekend versmelten en dat is niet erg. Mijn eigen kinderen werken ook thuis en mijn werk schiet er wat bij in onder de schooltijden. Maar gelukkig kan dit 's avonds of op andere momenten. Wat ik zie en hoor van de leerkrachten is, dat het voor ouders echt wel bikkelen is. Een ritme vinden, kinderen aan het werk krijgen en houden, dikke pluim als het weer lukt! De leerkrachten werken zich een slag in de rondte om alle kinderen zo goed mogelijk te helpen op afstand. De leerkrachten hadden oog en oor voor kind en ouders en met elkaar hebben we er het beste van gemaakt.

De kinderen van groep 1-2 hebben naast een aantal werkboekjes lekker thuis gespeeld. Ze kregen elke dag een opdracht, bijvoorbeeld: maak een miniatuurschatkist of een bloemenkrans van klimop of madeliefjes.

We zijn door gegaan met het programma. Doordat we bij een aantal programma's digitaal werken, kunnen de leerkrachten gelijk zien hoe de leerlingen het hebben gemaakt en dit bespreken met de leerlingen. Ook kreeg een aantal groepen een dag opdracht; bewegen, de natuur in, stoepkrijten, iets koken, vouwen, klusje voor je ouders doen. We waardeerden het zeer, dat we hier foto's van hebben gekregen, ze hebben een mooi plekje op de ruiten gekregen.

En nu hebben we vakantie en maken we ons op voor het volgende rondje in de achtbaan. De kar wordt alweer omhoog getrokken. We gaan enorm ons best doen om ervoor te zorgen dat alle kinderen zich weer veilig voelen op school, kunnen lachen met hun leerkracht en klasgenoten. Dat we weer leren hoe het is om in een klas te leren. Ik kijk ernaar uit en zal dan weer blij zijn dat alle kinderen weer op school zijn, die leren van en met elkaar, zoals het hoort!

Maandag 11 mei is het zover, de helft van de kinderen gaat die dag weer naar school. We hebben de verdeling zo gemaakt dat de kinderen uit een gezin; of op school, of thuis zijn. Dit als grote voordeel dat ouders niet voor alle werkdagen oppas hoeven te regelen.

Ik weet zeker dat we hier ook weer wat moois van gaan maken. Dit jaar zullen we nooit weer vergeten. 'Het jaar 2020, toen werkte ik op De Striepe en kregen de leerlingen een hele poos thuis les...' Laten we de goede dingen bewaren en koesteren we gewoon naar school. Morgen vieren we de vrijheid en dit zal voor de kinderen ook een andere betekenis krijgen. Vrijheid om weer met iedereen te kunnen afspreken, om weer naar het zwembad te kunnen gaan etc. Tot die tijd, pas op elkaar en #staystave

Kleurplaatje

WOORDBETEKENIS

Wat betekenen de onderstaande woorden? De letters achter het goede antwoord vormen per kolom achter elkaar gelezen drie bij elkaar horende woorden.

1 maquette

steekwapen (V)
schoen met hoge hak (Z)
model in het klein (S)

1 sabreur

smulpaap (P)
weetal (T)
vechtjas (M)

1 macereren

laten weken (K)
kauwen (W)
inspuiten (C)

2 confiserie

vertrouwen (M)
verwantschap (P)
snoepwinkel (C)

2 depilatoria

hebbedingetjes (A)
toneelattributen (U)
ontharingsmiddelen (O)

2 malachiet

inwoner van Malaga (U)
druipsteenpilaar (IJ)
groen gekleurd kopererts (O)

3 mecenas

bindmiddel (F)
Spaans gerecht (L)
kunstbeschermer (H)

3 agnitie

ontkenning (D)
religiositeit (W)
erkenning (S)

3 konterfeitsel

broddelwerk (N)
weerwoord (H)
portret (K)

4 bourdon

burcht (A)
whiskey (U)
orgelregister (E)

4 casco

verzekering (N)
romp (S)
inning (L)

4 macedoine

perzikenlikeur (N)
vruchtenmengsel (K)
verdovend middel (V)

5 ligament

afdeling (H)
zwachtel (L)
verbond (P)

5 sedatief

kalmerend (E)
bezinsel (U)
verleidingsmiddel (O)

5 sofisme

kunststijl (A)
richting in de islam (O)
drogreden (E)

6 Marseillaise

zeepverkoper (S)
Franse volkslied (P)
inwoner van Marseille (T)

6 wengé

tropische houtsoort (L)
druivensoort (G)
geribbeld (S)

6 affirmatie

hemelgewelf (M)
vorming (P)
bevestiging (L)

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---